



30.1.2017

Kaj/2

2

V 15.2.2017, Kaupunginhallituksen käsiteltäväksi otettu asia: kaupunkisuunnittelulautakunnan 29.11.2016 (424 §) päätös Meri-Rastilan Lohiniemenrannan asemakaavan muuttaminen (nro 12399)

HEL 2015-009106 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 54. kaupunginosan (Vuosaari, Meri-Rastila) korttelin 54207 tontin 9, korttelin 54209 tontin 1 sekä lähivirkistys- ja vesialueiden asemakaavan muutoksen 14.06.2016 päivätyn piirustuksen numero 12399 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Ramsinrannassa Lohiniemenrannan alueella Vuosaaresa.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Lohiniemenrannassa sijaitsevan edustustilan laajentamisen koulutustiloilla nykyisille A1-korttelialuetta palvelevien rakennusten korttelialueelle, lähivirkistys-, ja vesialueelle sekä toimintaa tukevan majoitustilan rakentamisen nykyiselle asuintontille.

Alueelle rakennetaan 1 100 k-m² majoitusrakennus ja 500 k-m² koulutustilaa. Lisäksi mahdollistetaan yhdyskäytävän rakentaminen olemassa olevan edustustilan ja viereisen koulutustilan välille 50 k-m². Asemakaavan muutosalueen pinta-ala on 13 352 m².

Tavoitteena on parantaa hakijan edustaman suuren alueellisen työnantajan toimintaedellytyksiä tarjota koulutusta kansainvälisille asiakkailleen. Korkean teknologian tuotteiden käyttö ja huolto vaatii runsaasti koulutusta, joten koulutustoiminnan laajentaminen on tarpeen yrityksen kasvaessa. Asemakaavan muutos mahdollistaa koulutus- ja majoitustilojen rakentamisen viereisen edustustilan yhteyteen toimivan koulutuskeskuksen aikaansaamiseksi ympäristön virkistys- ja kulttuurihistoriallisia arvoja vaarantamatta.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 29.11.2016 (424 §) palauttaa kaavan uudelleen valmisteltavaksi siten, että koulutustilat sijoitetaan kaava-alueen pohjoiselle tontille. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja



päätöksi 7.12.2016 (18 §) käyttää kuntalain 51 §:n mukaista otto-oikeuttaan ja ottaa kaavan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Asemakaavan muutos ei ole ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta, jossa on viheryhteystarve. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavassa suunnittelualue sijaitsee lähellä tiivistettävää aluetta.

Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa alue on pientalovaltaista- ja virkistysaluetta. Nyt laadittu asemakaavan muutos poikkeaa yleiskaavasta siten, että alueelle sijoitetaan koulutus- ja majoitustoimintaa. Helsingin uudessa yleiskaavassa (kaupunginvaltuusto 26.10.2016) alue on asuntovaltaista aluetta A4. Aluetta kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Korttelitehokkuus on pääasiassa alle 0,4. Alueen pinta-alasta keskimäärin 70 % tai enemmän on korttelimaata.

Alueen länsiosassa on voimassa asemakaava numero 10670 vuodelta 2000. Kaavan mukaan suunnittelualan pohjoisosa on rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuintalojen korttelialuetta (AR), jonka pinta-ala on 2 862 m² ja tehokkuusluku $e = 0,4$. Suunnittelualan eteläosa on lähivirkistysaluetta (VL). Asemakaavasta on tehty poikkeamispäätös, jossa AR-korttelialue on muutettu erillispientalojen korttelialueeksi. Tontille on viitesuunnitelmassa sijoitettu 6 pientaloa, yhteensä 1 100 k-m².

Alueen itäosassa on voimassa asemakaava numero 11572 vuodelta 2007. Kaavan mukaan suunnittelualan länsiosa on A1-korttelialuetta palvelevien rakennusten korttelialuetta (AH-1), jonka pinta-ala on 1508 m² ja tehokkuusluku $e = 0,23$. Itäosa on lähivirkistysaluetta (VL), joka rajoittuu vesialueeseen (W).

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnalisäveroä seuraavasti: Linja-auton kääntömahdollisuuden rakentamisesta, pysäköintialueelle tehtävistä muutostöistä Harbonkadulla aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnalisäveroä noin 30 000 euroa.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaupunginhallitus päätti 9.2.2015 (164 §) varata Planmeca Oy:lle Helsingin kaupungin 54. kaupunginosasta (Vuosaari) yhteensä noin 4 500 m²:n suuruisen määrällän koulutuskeskuksen suunnittelua varten 31.12.2016 saakka muun muassa seuraavin ehdoin:

- Varauksensaajan on laadittava suunnitelmat varattavan alueen rakentamiseksi yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston ja kiinteistö-



viraston tonttiosaston kanssa sekä esitettävä ennen tontin lopullista luovutus sopimusta selvitys hankkeen toteutuksesta.

- Suunnittelussa on otettava huomioon rannan erityiset luontoarvot ja säilytettävä rannan tuntumassa kulkeva yleinen jalankulkureitti.
- Kaavaa valmisteltaessa tulee varmistaa se, että asukkailla on vapaa pääsy rantaan.

Kaupunginhallitus päätti 23.1.2017 (67 §) muuttaa varausaluetta siten, että se vastaa tätä kaavamuutosta. Samalla kaupunginhallitus jatkoi varausaikaa 31.12.2017 saakka. Varauksen ehdot ovat samat kuin aiemmassa päätöksessä (yllä).

Kaavoitustyö on käynnistetty Planmeca Oy:n aloitteesta. Lähivirkistysalueen omistaa Helsingin kaupunki, asuintontti on hakijan omistuksessa ja A1-korttelialuetta palvelevien rakennusten korttelialue hakijan hallinnassa.

Asemakaavan muutosta valmisteltiin vuoden 2015 aikana siten, että koulutustila olisi sijoittunut edustustilan länsipuolelle. Kaupunkisuunnittelulautakunta palautti 15.12.2015 (410 §) asemakaavan muutoksen uudelleen valmisteltavaksi siten, että kaava huomioi paremmin kaupunginhallituksen tontinvarauspäätöksen ehdot. Nyt laadittu kaavaratkaisu on ko. ehtojen mukainen.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävänä 12.8. - 12.9.2016. Ehdotuksesta on tehty neljä muistutusta.

Muistutukset

Muistutukset kohdistuivat erityisesti koulutuskeskuksen sijaintiin vesilinustoltaan rikkaan natura-alueen ja lepakkokohteen tuntumassa. Lisäksi huolta aiheutti kasvava huolto- ja asiakasliikenne. Rantarakentamisen välttämistä arvosteltiin huonosti toteutettuna kaupungin periaatteena, sillä alueen yleistä rantaa on pirstottu jo valmiiksi useilla hankkeilla. Rakentavina ehdotuksina kehoitettiin tutkimaan koulutuskeskuksen sijoittamista tärkeän rantareitin pohjoispuolelle tai keskittämään toiminnot jo kaavan mukaiseen läheiseen Hotelli Vuorantaan, joka vapautuu nykyisestä käytöstään kuluvana vuonna. Laadukkaita majoituspalveluita alueella tarjoaa hotelli Rantapuisto.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Oy:n, Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Uudenmaan elinkeino-,



liikenne ja ympäristökeskuksen (ELY), liikennelaitos-liikelaitoksen (HKL), kaupunginmuseon, kiinteistöviraston, liikuntaviraston, pelastuslautakunnan, rakennusvalvontaviraston, yleisten töiden lautakunnan ja ympäristölautakunnan lausunnot.

ELY-keskuksen lausunnossa esitettiin, että lepakoiden elinympäristön suojelemiseksi asetettu kaavamääräys on riittämätön ja hankkeen vaikutusten arviointia tulee täydentää Kallahden niemen arvokkaan lepakoalueen osalta. Lisäksi ELY:n mukaan alin rakentamisen korkeus olisi syytä merkitä kaavakarttaan yksiselitteisesti selkeyden takaamiseksi. Kaavaehdotusta ei tältä osin ole muutettu, koska asiantuntijalausunnon mukaan suunniteltu rakentaminen ei merkittävästi vaikuta alueen lepakoihin. Uusi koulutustila on tarkoituksenmukaista saattaa samaan lattia-korkoon olemassa olevan edustustilan kanssa, joten alin rakentamiskorkeus halutaan jättää jatkosuunnittelussa selvitettäväksi.

Helsingin seudun liikenne (HSL) toteaa hankkeen sijaitsevan joukkoliikenteen kannalta melko hyvällä paikalla lähimpien bussipysäkkien sijaitessa noin 500 metrin päässä Meri-Rastilantiellä. Harbonkadun päähän esitetty linja-auton kääntöpaikka palvelisi ensisijaisesti tilausajoliikennettä, mutta kääntöpaikka olisi hyvä rakentaa niin, että kadun päähän olisi mahdollista liikennöidä pienkalustolinjalla. HSL pitää hyvänä, että rantaraitin toimivuus jalankulku- ja pyöräilyliikenteelle varmistetaan kaavoituksessa. HSL painottaa kuitenkin myös kävelyn ja pyöräilyn yhteyksien sujuvuuden parantamista rantaraitilta Meri-Rastilantien bussipysäkeille ja Rastilan metroasemalle.

Kiinteistövirasto toteaa hankkeen tukevan kaupungin elinkeinopoliittisia tavoitteita mahdollistaen yritystoiminnan laajenemisen ja kehittämisen. Velvoittava viherkattomääräys pitäisi lieventää viherkaton sallivaksi esimerkiksi kokoontumistilojen palomääräysten vaatimusten helpottamiseksi.

Rakennusvalvontavirasto toteaa uusien korttelialueiden muodostavan massiiviset rakennukset pienimittakaavaiseen ympäristöön nähden. Koulutuskeskus on liian massiivinen ja erottuva työntyessään vesialueelle. Rakentaminen tulisi sovittaa paremmin väljään ja puistomaiseen kokonaisuuteen jättäen nykyisen edustustilan selkeämmin alueen maa-merkiksi. Nyt esitetty koulutuskeskuksen tontin tehokkuus on lähes kaksinkertainen edustustilan tonttiin nähden. Rakennusvalvontavirasto näkee edellä mainittujen seikkojen olevan ristiriidassa sen kanssa, mitä kaava määrää yleisesti rakennusten sovittamisesta ympäristöönsä luonto- ja kulttuuriarvoja kunnioittaen eivätkä siksi riittä toivotun kaupunkikuvan tuottamiseksi. Määräys tummasta puusta julkisivuissa ei ole riittävää laadukkaan ympäristön aikaansaamiseksi. Asemakaavaa tulisi



30.1.2017

Kaj/2

tarkentaa ja tehokkuutta tarkistaa huomioimaan paremmin ranta-alueen arvokas ympäristö.

Yleisten töiden lautakunta toteaa asemakaavan toteuttamisen poistavan merenrantapuuston ja luonnonkasvillisuuden rakennusalueelta ja sen läheisyydestä. Rantareitin näkymät ja maiseman arvo heikentyvät. Rakennusten kohdalla näkymät merelle rajoittuvat tai poistuvat kokonaan heikentäen rantareitin virkistysarvoa ja luonnonkokemuksia. Rakentaminen rantavyöhykkeellä yksityistää rakennettujen alueiden lisäksi myös lähivirkistysalueen sen läpi kulkevan huoltoyhteyden vuoksi. Lähivirkistysalueen läpi kulkevan huoltoreitin tulee olla mahdollisimman lyhyt, kapea ja maastoon sovitettu rantaraitilta ajettaessa. Rantavyöhyke tulee säilyttää yleisessä virkistyskäytössä.

Ympäristölautakunta kiinnittää huomiota lepakoiden elinolosuhteiden säilyttämiseen mm. olemassa olevan edustustilan ja läheisen melontakeskuksen rakentamisesta huolimatta. Asemakaavamuutos heikentää rantareitin käytettävyyttä ja virkistysarvoja. Molemmiin puolin rantareittiä sijoittuva rakentaminen muuttaa alueen luonnetta yhä yksityisempään suuntaan, mikä voi vähentää reitin houkuttelevuutta ulkoiluun ja virkistykseen. Virkistyskäyttöön kaavoitetun ranta-alueen rakentaminen ja osoittaminen huoltoyhteydeksi heikentää alueen virkistysmahdollisuuksia. Rantojen vapaa virkistyskäyttö tulisi säilyttää edelleen suunnittelun periaatteena.

Helen sähköverkolla, kaupunginmuseolla, pelastuslautakunnalla, liikennelaitos-liikelaitoksella ja liikuntavirastolla ei ollut huomautettavaa. Helen Oy ilmoitti hankkeen olevan kytkettävissä Harbonkadulla olevaan kaukolämpöjohtoon.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa (liite 3).

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Muistutusten ja lausuntojen johdosta, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa kaavaehdotusta. Kaavaehdotukseen on tehty tarkistuksia ja vähäisiä muutoksia, jotka eivät olennaisesti muuta kaavaehdotuksen sisältöä. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisestä luvusta (liite 2).

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja

Postiosoite
PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566



30.1.2017

Kaj/2

Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12399 kartta, päivätty 14.6.2016, muutettu 23.1.2017
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12399 selostus, päivätty 14.6.2016, muutettu 23.1.2017
- 3 Vuorovaikutusraportti liitteineen 8.12.2015, täydennetty 14.6. ja 29.11.2016
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Kaupunginhallituksen puheenjohtajan päätös

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kiinteistövirasto
Kaupunkisuunnittelulautakunta



30.1.2017

Kaj/2

Kaupunkisuunnitteluvirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)
Pelastuslautakunta
Rakennusvalvontavirasto
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristölautakunta